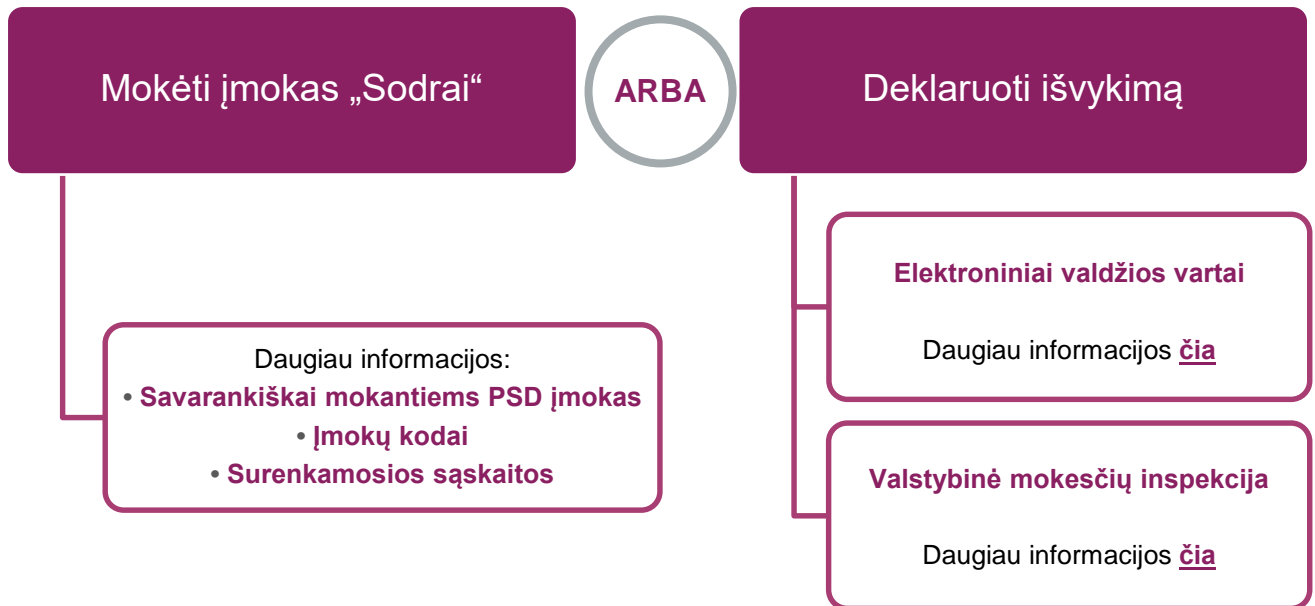

Emigrantų dėmesiui: du žingsniai, kurie apsaugos nuo PSD skolos

Kas yra PSD? Privalomasis sveikatos draudimas (PSD) yra valstybinė sistema, garantuojanti apdraustiesiems sveikatos priežiūros paslaugų teikimą bei išlaidų už suteiktas paslaugas, vaistus ir medicinos pagalbos priemones kompensavimą.

Ar turiu mokėti PSD įmokas savarankiškai? Taip, jei nevykdote jokios oficialios ekonominės veiklos, negaunate pajamų iš darbo santykių ir nesate draudžiamas valstybės lėšomis (pensininkas, studentas, moksleivis, Darbo biržoje registruotas bedarbis ir pan.).

Ar turiu mokėti PSD įmokas, jei gyvenu ir dirbu kitoje šalyje? Taip, jei iš Lietuvos išvykote ilgesniam nei 6 mėn. laikotarpiui ir savo išvykimo nedeclaravote Gyventojų registrui arba Valstybinei mokesčių inspekcijai. Nemokant PSD įmokų Jums kaupiasi skola ir delspinigiai.

Kaip sužinoti, ar esu įsiskolinęs ir kokia mano skola? Savarankiškai PSD įmokas mokantys asmenys PSD skolą gali patikrinti www.sodra.lt/pasitikrink. Duomenys apie įsiskolinimą atnaujinami kiekvieno mėnesio 5 dieną.

Ką daryti, jei esu įsiskolinęs už PSD tačiau Lietuvoje nesinaudoju medicinos paslaugomis? Jei negyvenate Lietuvoje, turite deklaruoti savo išvykimą. Tai galima padaryti prisijungus prie **Elektroninių valdžios vartų** arba savo seniūnijoje. Atgaline data Valstybinei mokesčių inspekcijai galima pateikti užpildytą ar patikslintą 2015 m. gyventojo pajamų deklaraciją (GPM308). Pabrėžtina, kad nuo 2017 metų nustatydamą prievolę mokėti PSD įmokas, „Sodra“ vertins duomenis tik tų išvykimo deklaracijų, kurios bus pateiktos Gyventojų registrui. Pažymime, kad asmens išvykimo deklaracijos įsigalioja nuo jų pateikimo datos.

Kodėl reikia deklaruoti išvykimą ir kokiais būdais tai galima padaryti? Visus Lietuvos piliečius, išvykstančius į užsienį ilgesniam nei 6 mėnesių laikotarpiui, išvykimą deklaruoti įpareigoja Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymas. Deklaruoti savo išvykimą galima elektroniniu būdu Gyventojų registro tarnybai (per **e.Valdžios vartus**) arba nuvykus į savivaldybę ar seniūniją, pagal gyvenamąją vietą. VMI išvykimą galima deklaruoti pažymint GPM308 formoje per **Elektroninę deklaravimo sistemą** arba atsiųsti paštu, adresu Neravų g. 8, 66257 Druskininkai, Lietuva. Jau išvykę asmenys tai padaryti gali Lietuvos diplomatinėse atstovybėse ar konsulinėse įstaigose užsienio šalyse.

Ar deklaravus išvykimą skola išnyks? Tokiu atveju įmokos bus perskaičiuotos ir skola „Sodrai“ – panaikinta.

Kiek laiko bus galima tikrinti/pildyti deklaracijas Valstybinei mokesčių inspekcijai? Užsienyje gyvenantys ir dirbantys Lietuvos piliečiai, kad jiems būtų perskaičiuotos PSD įmokos, gali atgaline tvarka užpildyti ar patikslinti gyventojo pajamų deklaracijos (GPM308) duomenis už 2015 metus. Skaičiuodama PSD įmokas „Sodra“ VMI duomenimis vadovausis iki 2017 metų. Nuo kitų metų pagrindu sustabdyti prievolę mokėti PSD įmokas bus tik Gyventojų registrui pateiktos deklaracijos, kurios galios nuo jų pateikimo datos.

Kada PSD įmokas reikia mokėti net ir išvykus iš Lietuvos? Su tam tikromis išimtimis, net ir deklaravus išvykimą iš Lietuvos, PSD įmokas turi mokėti individualių (taip pat ir neveikiančių ar likviduojamų) įmonių savininkai.

Priskaičiuotos PSD įmokos gali būti perskaičiuojamos, jei asmuo pateikia dokumentus, įrodančius, kad jam yra taikoma kitos ES valstybės narės teisės aktai socialinio draudimo srityje. PSD įmokos perskaičiuojamos, jeigu yra pateiktas vienas iš šių dokumentų:

- E 101 formos pažyma,
- E 102 formos pažyma,
- E 103 formos pažyma,
- E 104 formos pažyma (arba elektroninė S 041),
- E 106 formos pažyma,
- E 205 formos pažyma,
- A1 pažymėjimas,
- kita pažyma, išduota kompetentingos įstaigos, patvirtinanti asmens socialinį draudimą ES valstybėje narėje.

Viena iš šių formų būtina ir asmenims, gyvenantiems užsienyje ir siekiantiems nemokėti PSD įmokų, tačiau nenorintiems deklaruoti savo išvykimo.

⚠ Svarbu: pagal darbdavių išduotas pažymas (formas P60, P45 ir kt.) Lietuvoje apskaičiuotos PSD įmokos nebus perskaičiuojamos.

„Sodros“ iniciatyva, nuo 2016 m. kovo 19 d. teisės aktuose įtvirtinta nuostata, kad asmenims, kurie yra išvykę iš Lietuvos ir išvykimą deklaravę Gyventojų registre, PSD įmokos skaičiuojamos iki jų išvykimo dienos, todėl įmokos nuo minėtos datos nėra skaičiuojamos ir neveikiančių ar likviduojamų individualių įmonių savininkams.

Kur galiu pasikonsultuoti?

„Sodra“	Valstybinė mokesčių inspekcija	Gyventojų registras
1883 arba (+370 5) 250 0883 info@sodra.lt www.sodra.lt	1882 arba (+370 5) 255 3190 Mano VMI www.vmi.lt	(+370 5) 268 8262 http://info.registrucentras.lt/ www.registrucentras.lt